

Psykologfremtid

Bjørnar Olsen
Sjefredaktør

Hvilke utdannelser og hvilken bakgrunn skal lede til psykologtittelen og dens goder? Diskusjonen føres med høy temperatur i aviser og på ulike nettfora for tiden (se for eksempel debattinnlegget på side 304 i denne utgaven). Psykologer med bakgrunn fra utenlandske læresteder føler seg stemplet som B-psykologer av en psykologforening de er medlem av, mens Psykologforeningen selv sier de vil motvirke at det lages A- og B-lag blant psykologer i norsk helsetjeneste – uansett studiebakgrunn.

I dag studerer rundt 1000 nordmenn psykologi i utlandet, mange med tanke på å komme seg inn på et attraktivt norsk arbeidsmarked. Og langt flere vil søke seg utenlands hvis dette med rimelig sikkerhet leder til at man blir autorisert psykolog. For psykologtittelen er attraktiv for svært mange.

Strømmen av utenlandsstudenter er noe nytt, og kan gi et ganske annet arbeidsmarked for psykologer i fremtiden

Også tidligere har veksten i antall psykologer blitt møtt med bekymringer om at man utdanner fremtidige psykologer til arbeidsledighet. Så langt har disse prognosene blitt gjort til skamme, alle som en. Men strømmen av utenlandsstudenter er noe nytt, og kan gi et ganske annet arbeidsmarked for psykologer i fremtiden.

Enn så lenge er det et udekket behov for psykologer – i hvert fall utenfor de store byene. Senest i forrige utgave etterlyste helse- og omsorgsminister Bent Høie psykologer til kommunene, og en undersøkelse fra Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid viste nylig at ni av ti norske småkommuner mangler psykolog (Klassekampen 27. februar i år). Det trengs altså flere psykologer enn det som finnes på arbeidsmarkedet.

Dette er ingen ny situasjon: I 1988 kan vi på lederplass i Psykologtidsskriftet lese at distriktene sliter med å rekruttere psykologer, og at sentrale arbeidsfelt som PP-tjenesten tømmes for psykologer (se «Fra arkivet» side 291). Dagens psykologer står på langt nær like fritt til å velge arbeidsplass, og antall psykologer vokser raskt: I 2009 mente Psykologforeningen at det ville være 10 000 psykologer her til lands i 2030. I dag antas det at dette tallet vil passeres i god tid før 2020. Mange av disse vil ha bakgrunn fra andre utdannelseinstitusjoner enn de norske profesjonsstudiene.

Å samle en voksende stand med en stadig mer mangfoldig utdannelsesbakgrunn og et voksende spenn i sine arbeidsoppgaver vil være en viktig oppgave for foreningen i årene som kommer. Ikke minst fordi en sentral forklaring på psykologenes sterke posisjon i det norske samfunnet er at profesjonen har stått sammen. Gode svar på hvem som skal stå sammen, og hvordan dette gjøres, vil være viktig for profesjonen og foreningen, og har derfor sin naturlige plass i opptakten til landsmøtet senere i år.